

8.4.14 יום שלישי, ה' בניסן תשע"ד,

תסמונת הר נבו

התבוננות אל האופק מזרחה ומערבה מפסגת קרן נפתלי
והתבוננות פנימית אל אופק הנפש באמצעות שירה של רחל המשוררת – "מנגד"

◀ בקר טוב! הציגו את עצמכם.

(מח) וַיִּדְבֹּר ה' אֶל מֹשֶׁה בְּעַצֶּם הַיּוֹם הַזֶּה לֵאמֹר: (מט) עֲלֵה אֶל הַר הָעֵבְרִים הַזֶּה הַר נֶבֹז
אֲשֶׁר בְּאֶרֶץ מוֹאָב אֲשֶׁר עַל פְּנֵי יְרֵחוֹ וּרְאֵה אֶת אֶרֶץ כְּנָעַן אֲשֶׁר אֲנִי נֹתֵן לְבְנֵי יִשְׂרָאֵל
לְאַחֲזָהּ: (נ) וּמַת בְּהַר אֲשֶׁר אַתָּה עֹלֶה שָׁמָּה... (נב) כִּי מִנְּגֵד תִּרְאֶה אֶת הָאָרֶץ וְשָׁמָּה לֹא
תָּבוֹא אֶל הָאָרֶץ אֲשֶׁר אֲנִי נֹתֵן לְבְנֵי יִשְׂרָאֵל:
דברים לב – פרשת "האזינו"

רחל
מנגד

רחל בלובשטיין, המשוררת מכנרת,
הגדירה נפלא את מה שכבר הפך
ל"תסמונת הר נבו".
במילים בודדות היא אומרת כל כך הרבה:
"בכל ציפייה יש עצב נבו...". לראות מנגד
את משאת הנפש, את תכלית החיים
והקיום, ואליהם לא תבוא!!
רחל, בדיבור שלה עם פסוקי התורה
שכאן, לוקחת את הסיפור האיש והלאומי
של משה וישראל, לסיפור האישי שלה,
ולמקום האנושי והאוניברסאלי כל כך
עבור כל אדם וחברה.
מדרש "מאיר פנים"

קשוב הלב. האזן קשבת:
הבא? היבוא?
בכל צפייה
יש עצב נבו.

זה מול זה – החופים השנים
של נחל אחד.
צור הגזרה:
רחוקים לעד.

פרש כפיים. ראה מנגד
שמה – אין בא,
איש ונבו לו
על ארץ רבה.

חורף, תר"ץ (1930)

- ◀ לאחר שקראת את השיר והמדרש: למה הכוונה לדעתך בביטוי "תסמונת הר נבו"?
- ◀ התוכלי להביא דוגמה ל"לראות מנגד ואליו לא לבוא" מהמעגל הלאומי שלנו?
- ◀ התוכלי להביא דוגמה ל"לראות מנגד ואליו לא לבוא" מהמישור האישי שלך?
- ◀ מה הופך את השיר הזה של רחל לדעתך לאחד השירים החשובים בשירה העברית הציונית?